

Nr 104

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunal-skattelagen (1928: 370); given Stockholms slott den 26 mars 1971.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

BERTIL

G. E. STRÄNG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås skattefrihet för kommunalt bostadstillägg till handikappade. Vidare föreslås att vid beräkning av existensminimum vid beskattningen hänsyn skall tagas till skattereduktion.

Förslag till**Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)**

Härigenom förordnas, att 19 § och punkt 1 av anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen (1928: 370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §¹

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas *icke*:

vad som vid bodelning eller eljest på grund av giftorätt tillfallit make eller vad som förvärvats genom arv, testamente, fördel av oskift bo eller gåva;

vinst å icke yrkesmässig avyttring av lös egendom i andra fall än som avses i 35 § 3 eller 4 mom.;

vinst i svenskt lotteri eller vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer och ej heller sådan vinst i utländskt lotteri eller vid vinstdragning på utländska premieobligationer, som uppgår till högst 100 kronor;

ersättning, som på grund av sjukförsäkring jämlikt lagen om allmän försäkring eller försäkring jämlikt lagen om yrkesskadeförsäkring tillfallit den försäkrade, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än på grund av sjukförsäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring, ävensom ersättning, vilken vid sjukdom, olycksfall eller arbetslöshet tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersättning i form av pension eller annan livränta, så ock ersättning som utgår på grund av trafikförsäkring eller annan ansvarighetsförsäkring och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur;

belopp, som till följd av försäkringsfall eller återköp av försäkringen utgått på grund av kapitalförsäkring;

ersättning på grund av skadeförsäkring, dock ej i den mån köpeskilling, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till någon av nämnda förvärvskällor;

vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning, som utgått på grund av annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring som tagits i samband med tjänst, samt vinstandel, som utgått på grund av skadeförsäkring, och premieåterbetalning på grund av skadeförsäkring, för vilken rätt till avdrag för premie icke förelegat;

ersättning jämlikt lagen om ersättning åt smittbärare;

periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, därför givaren jämlikt bestämmelserna i 20 § icke är berättigad till avdrag;

¹ Senaste lydelse 1970: 162.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

stipendier till studerande vid undervisningsanstalter eller eljest avsedda för mottagarens utbildning;

allmänt barnbidrag;

lön eller annan gottgörelse, som enligt förordningen om sjömansskatt utgör inkomst ombord;

kontantunderstöd, som utgives av arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel;

invaliditetstillägg eller invaliditetsersättning enligt 9 kap. lagen om allmän försäkring, så ock hemsjukvårdsbidrag, som utgår av kommunala eller landstingskommunala medel till den vårdbehövande;

kommunalt bostadstillägg enligt lagen (1962: 392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension;

kommunalt bostadstillägg till hantlikappade;

bostadstillägg som avses i kungörelserna den 28 maj 1968 (nr 425) om statliga bostadstillägg till barnfamiljer och (nr 426) om statsbidrag till kommunala bostadstillägg till barnfamiljer;

sådan gottgörelse för utgift eller kostnad som arbetsgivare uppburit från pensions- eller personalstiftelse ur medel, för vilka avdrag icke medgivits vid taxering, vid första tillfälle dylika medel finnas i stiftelsen;

kompensation av staten för bensinskatt på bensin som förbrukats vid yrkesmässig användning av motorsåg.

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 50 §

1.² Den skattskyldiges skatteförmåga bedöms med hänsyn, å ena sidan, till hans inkomst och förmögenhet samt, å andra sidan, till vad han kan anses hava behövt till nödigt underhåll för sig själv och för make och oförsörjda barn (e x i s t e n s m i n i m u m). Såvida icke särskilda förhållanden till annat föranleda, skall existensminimum bedömas med hänsyn till förhållandena under hela beskattningsåret. Särskilda förhållanden varom nyss sagts få anses föreligga t. ex. i det fall att en skattskyldig under året börjat i förvärvsarbete eller upphört med sådant arbete, i följd varav inkomsten utslagen på hela året understigit existensminimumbeloppet; i sådana fall bör existensminimum bedömas med hänsyn till den tid inkomsten åtnjutits.

Den myndighet Konungen därtill förordnar fastställer normalbelopp för existensminimum för olika delar av riket, avsedda att tjäna till ledning vid bestämmande av existensminimum i det särskilda fallet.

Normalbeloppen för existensminimum äro i första hand avsedda för skattskyldiga, vilkas inkomst huvudsakligen härflutit av förvärvskällan tjänst.

Vid bestämning av avdrag för nedsatt skatteförmåga vid existensminimum skall såsom inkomst av tjänst upptagas den skattskyldiges bruttoinkomster — inklusive de biinkomster den skattskyldige må hava åtnjutit — i förekommande fall minskade med sådana nödiga utgifter för in-

² Senaste lydelse 1964:70.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

komstens förvärvande, för vilka den skattskyldige vid taxering äger åtnjuta avdrag, t. ex. avgifter, som den skattskyldige erlagt för sådan pensionsförsäkring eller sjuk- eller olycksfallsförsäkring, som tagits i samband med tjänst, eller avgifter, som den skattskyldige i samband med tjänsten erlagt för egen eller efterlevandes pensionering annorledes än genom försäkring, eller kostnader för resor till och från arbetet. Utgöres inkomsten av livränta, varom i 32 § 2 mom. förmäles, skall livräntan inräknas i inkomsten med oreducerat belopp. Barnbidrag medräknas icke i inkomsten.

Fråga om avdrag i andra fall för nedsatt skatteförmåga vid existensminimum får bedömas med särskilt beaktande av att en riktig uppskattning verkställs av inkomstförhållandena, speciellt med hänsyn till den omfattning, vari naturaförmåner må hava åtnjutits, och dessa förmånens värde.

Har den skattskyldige haft lägre levnadskostnader än normalt skall den skattskyldiges existensminimum anses hava i motsvarande mån understigit normalbeloppet, t. ex. om en ogift skattskyldig haft gemensamt hushåll med anhöriga eller andra eller om en skattskyldig åtnjutit särskild förmån i form av billig bostad eller billiga livsförnödenheter eller andra liknande förmåner. I regel torde anledning överhuvud icke föreligga att bevilja avdrag för nedsatt skatteförmåga vid existensminimum åt s. k. hemmasöner eller hemmadöttrar. Icke heller må avdrag medgivas, om den skattskyldige ägt tillgångar; dock att härvid bortses från sedvanliga husgeråd, möbler och kläder, arbetsredskap, mindre bostadsfastighet av enklaste beskaffenhet osv. Å andra sidan må existensminimum beräknas hava överstigit normalbeloppet, om den skattskyldige haft utgifter för underhåll av make och barn, med vilka han icke levt tillsammans under beskattningsåret. Vidare kan anledning finnas att frångå normalbeloppet, om bostadskostnaden varit högre än normalt. Existensminimum för den skattskyldige må jämväl i annat fall bestämmas högre än normalbeloppet, om särskilda skäl därtill föranleda.

Har den skattskyldige under beskattningsåret enligt beslut av den lokala skattemyndigheten åtnjutit befrielse från eller nedsättning av den preliminära skatten på grund av nedsatt skatteförmåga vid existensminimum, bör vid prövning av frågan om avdrag vid taxeringen för nedsatt skatteförmåga avvikelse icke ske från det av förstnämnda myndighet fastställda existensminimibeloppet, såvida icke nya omständigheter framkommit; såsom exempel å dylika omständigheter må nämnas att den skattskyldige äger tillgångar, varom den lokala skattemyndigheten saknat kännedom, eller att den skattskyldiges ekonomiska ställning påtagligt förbättrats efter den lokala skattemyndighetens beslut.

Har den skattskyldige icke haft högre inkomst än det för honom beräknade existensminimibeloppet och har detta befunnits bero av förhållande, varom i 50 § 2 mom. tredje stycket förmäles, bör avdrag för nedsatt skatteförmåga medgivas med så stort belopp, dock högst med belopp som i nyssnämnda lagrum sägs, att den

Har den skattskyldige icke haft högre inkomst än det för honom beräknade existensminimibeloppet och har detta befunnits bero av förhållande, varom i 50 § 2 mom. tredje stycket förmäles, bör avdrag för nedsatt skatteförmåga medgivas med så stort belopp, dock högst med belopp som i nyssnämnda lagrum sägs, att den

Nuvarande lydelse

skattskyldige icke påföres beskattningsbar inkomst.

Föreslagen lydelse

skattskyldige icke påföres beskattningsbar inkomst. *Har den skattskyldige rätt att åtnjuta skattereduktion enligt 2 § 4 mom. uppbördsförfordningen (1953: 272), hör avdrag för nedsatt skatteförmåga beräknas så att den beskattningsbara inkomsten icke blir så stor att slutlig skatt påföres.*

Är inkomsten högre än nyss sagts men icke så stor, att inkomsten minskad med skatten därå uppgår till existensminimum, bör avdrag för nedsatt skatteförmåga beviljas med så stort belopp, maximerat på sätt i föregående stycke sägs, att större skatt icke kommer att uttagas än att inkomsten, minskad med skatten, uppgår till beloppet av existensminimum.

Nedsatt arbetsförmåga skall anses föreligga jämväl i det fall att den skattskyldige på grund av arbetsskygghet eller missanpassning eller eljest av psykiska skäl har svårt att förvärva normal arbetsinkomst.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Äldre bestämmelser gäller dock vid 1971 eller tidigare års taxering och vid eftertaxering för år 1971 eller tidigare år.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 26 mars 1971.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASP-LING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, FELDT.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *skattefrihet för kommunalt bostadstillägg till handikappade, m. m.* och anför.

Inledning

Kommunalt bostadstillägg till handikappade införs i allt fler kommuner. Frågan om dessa bostadstilläggs skatterättsliga ställning har varit föremål för bedömning av bl. a. riksskattenämnden, som i skrivelse till Svenska kommunförbundet den 21 januari 1970 funnit övervägande skäl tala för att tilläggen utgör för mottagaren skattepliktig intäkt.

Svenska kommunförbundet har i skrivelse som överlämnats till finansdepartementet anhängit att kommunalt bostadstillägg till handikappade undantas från skatteplikt. Över denna framställning har efter remiss yttrande avgetts av riksskatteverket. Vidare har De handikappades riksförbund hemställt att det måtte utfärdas bestämmelser så att sådana bostadstillägg inte beskattas vare sig när det gäller 1970 års inkomster eller framdeles.

I detta sammanhang vill jag också ta upp en fråga om viss justering av beräkningsgrunderna för existensminimum vid beskattningen.

Kommunalt bostadstillägg till handikappade

Nuvarande ordning

Med inkomst av tjänst likställs enligt 31 § andra stycket kommunalskattelagen (1928: 370, KL) rätt till bl. a. livränta, som utgår annorledes än på grund av försäkring, och periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, om givaren enligt 22, 25, 29 eller 46 § KL är berättigad till avdrag därför. I 19 § KL uppräknas vissa bostadstill-

lägg som inte räknas till skattepliktig inkomst. Hit hör till en början bostadstillägg som avses i kungörelsen (1968: 425) om statliga bostadstillägg till barnfamiljer och kungörelsen (1968: 426) om statsbidrag till kommunala bostadstillägg till barnfamiljer. Vidare gäller fr. o. m. 1972 års taxering skattefrihet för kommunalt bostadstillägg enligt lagen (1962: 392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension. I första stycket av anvisningarna till 19 § KL anges att socialhjälp inte heller är att hänföra till skattepliktig inkomst.

Enligt 2 § första stycket förordningen (1947: 576) om statlig inkomstskatt gäller bl. a. 19 och 31 §§ KL vid avgörande av vad som är skattepliktig inkomst även vid den statliga inkomstbeskattningen.

Framställningarna om skattefrihet

Svenska kommunförbundet framhåller inledningsvis att kommunalt bostadstillägg till handikappade införs i allt fler kommuner. Syftet med dessa tillägg är att ge handikappade med begränsade ekonomiska resurser möjlighet att hyra lättskötta och för dem lämpade bostäder. För att underlätta kommunernas arbete med utformande av grunder för kommunala bostadstillägg till handikappade och för att få en i möjligaste mån likartad utformning av tilläggen har kommunförbundet år 1969 utarbetat normalgrunder för utgivande av dessa bostadstillägg. I normalgrunderna förordas en teknisk uppbyggnad av tillägget som innebär att den handikappades hyresandel inte överstiger viss procentandel av hans årsinkomst.

Kommunförbundet uppger att det hos riksskattenämnden hemställt om nämndens uttalande i frågan huruvida bostadstillägget utgör skattepliktig inkomst.

Riksskattenämnden har i skrivelse till kommunförbundet erinrat om att socialhjälp enligt anvisningarna till 19 § KL inte är att hänföra till skattepliktig inkomst. Med socialhjälp enligt nämnda lagrum torde enligt nämnden förstås sådan hjälp som utgår enligt lagen (1956: 2) om socialhjälp. Av kommunförbundets PM angående normalgrunder har nämnden emellertid funnit framgå att bostadstillägget till handikappade inte är att anse som socialhjälp i nyss angiven mening. Inte heller kan sådant tillägg anses undantaget från skatteplikt på grund av annan uttrycklig bestämmelse i KL. På grund härav och eftersom fråga är om ett periodiskt utgående bidrag, har riksskattenämnden funnit övervägande skäl tala för att anse bostadstillägget utgöra skattepliktig inkomst.

Kommunförbundet framhåller för sin del vidare att kommunalt bostadstillägg till folkpension fr. o. m. år 1971 undantagits från skatteplikt och att bostadstillägg till barnfamiljer redan tidigare undantagits från beskattning. För många handikappade är det enligt förbundet en förutsättning för att klara sig själv och kunna leva ett självständigt och

av andra personers hjälpsatser oberoende liv att ha tillgång till en speciellt för den handikappade inredd bostad. Om bostadstillägget skall anses utgöra beskattningsbar inkomst, förtrycks i vissa fall målsättningen för tillägget. Som exempel nämner förbundet att i kommun, där beloppsmässig maximering av det kommunala bostadstillägget till folkpensionärer saknas, kan den handikappade — om folkpensionsförmån utgår — få hela boendekostnaden täckt med detta tillägg. Om däremot kommunen har beloppsmässig maximering av bostadstillägget till folkpensionärer, kan bostadstillägget till handikappade utgå som kompletterande bidrag till boendekostnaderna och blir då skattepliktigt. Kommunalt bostadstillägg till handikappade möjliggör kontinuerliga bidrag till boendekostnaderna för handikappade utan att dessa bidrag får formen av socialhjälp. Kommunförbundet anser det finnas starka skäl för att detta bostadstillägg, liksom övriga bostadstillägg och socialhjälp, inte bör utgöra skattepliktig inkomst. Förbundet hemställer därför att bostadstillägget till handikappade undantas från skatteplikt.

De handikappades riksförbund anser att riksskattenämndens tolkning medför att grunden för bostadstillägget rycks undan. Syftet med detta bostadstillägg är enligt riksförbundet att handikappade skall kunna hyra moderna bostäder med sådan inredning och ytinnehåll som behövs med hänsyn till handikappet. Bostadstillägget är också så utformat att det minskar i och med att inkomsten ökar och tillägget är därför indirekt en inkomstprövad förmån. Riksförbundet hemställer därför att det snarast utfärdas bestämmelser så att dessa bostadstillägg inte beskattas vare sig när det gäller 1970 års inkomster eller framdeles.

Riksskatteverkets remissyttrande

Riksskatteverket framhåller att de grunder för utbetalning av kommunalt bostadstillägg till handikappade, som kommunförbundet angett i sin PM, endast är rekommendationer. De olika kommunerna har således att själva utforma sina bestämmelser härom. I detta hänseende skiljer sig enligt riksskatteverkets mening bostadstillägget för handikappade från de för skattefriheten åberopade bostadstilläggen och socialhjälp, vilka utgår enligt grunder som anges i särskilda författningar.

Riksskatteverket har i och för sig ingenting att invända mot att ett kommunalt bostadstillägg, som utgår enligt de riktlinjer kommunförbundet angett, undantas från skatteplikt. Med hänsyn till att en mycket vid krets av personer kan rymmas under begreppet handikappad enligt kommunförbundets rekommendation, bör emellertid som en förutsättning för generell skattefrihet enligt riksskatteverkets mening gälla att de grundläggande reglerna för rätten att få bostadstillägget fastställs enhetligt, helst efter prövning hos Kungl. Maj:t.

Existensminimum

Nuvarande ordning

Huvudregeln om existensminimum vid inkomsttaxeringen är intagen i 50 § 2 mom. KL. Enligt 9 § 2 mom. förordningen (1947: 576) om statlig inkomstskatt gäller motsvarande regler även vid taxering till sådan skatt.

Enligt 50 § 2 mom. tredje stycket KL kan taxeringsnämnd och prövningsnämnd medge avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga, om den skattskyldiges inkomst, efter avdrag för skatt, på grund av nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvårdad arbetslöshet, stor försörjningsbörda eller annan därmed jämförlig omständighet understigit vad han kan anses ha behövt till underhåll för sig själv och för make och oförsörjda barn (existensminimum). Avdragsbeloppet är maximerat till 6 000 kr., men skattskyldig med oförsörjda barn kan få avdraget ökat med högst 1 500 kr. för varje sådant barn. Sistnämnda belopp gäller fr. o. m. 1972 års taxering.

I åttonde stycket av punkt 1 av anvisningarna till 50 § KL föreskrivs att om skattskyldig inte haft högre inkomst än det för honom beräknade existensminimibeloppet och detta har funnits bero av förhållande som avses i 50 § 2 mom. tredje stycket, bör avdrag för nedsatt skatteförmåga medges med så stort belopp, dock högst med nämnda 6 000 kr. jämte barn tillägg, att den skattskyldige inte påförs beskattningsbar inkomst.

Existensminimum vid taxeringen kan alltså inte beaktas till högre belopp än summan av grundavdrag och högsta extra avdrag för nedsatt skatteförmåga.

Genom 1970 års skattereform (prop. 1970: 70, BeU 40, rskr 230) har införts en ny form av skattelättnad innebärande reduktion av den slutliga skatten. Enligt 2 § 4 mom. uppbördsförordningen (1953: 272) medges skattereduktion med 1 800 kr. för ogift med barn under 18 år och för gift person vars make saknar statligt taxerad inkomst. Om maken har taxerad inkomst understigande 4 500 kr., åtnjutes skattereduktion med 40 % av det belopp som motsvarar skillnaden mellan 4 500 kr. och den taxerade inkomsten. Skattereduktionen är således helt avtrappad när makens taxerade inkomst uppgår till 4 500 kr. För ogift skattskyldig med barn under 18 år sker däremot ingen avtrappning av skattereduktionen vid stigande inkomst.

Departementschefen

Kommunalt bostadstillägg till handikappade

Kommunalt bostadstillägg till handikappade har införts i ett antal kommuner. Diskussioner om införande av sådant tillägg pågår dessutom i många kommuner och kommunblock. Syftet med dessa tillägg är att

ge handikappade med begränsade ekonomiska resurser möjlighet att hyra lättskötta och från handikappsynpunkt lämpliga bostäder. För att få en så långt möjligt likartad utformning av dessa bostadstillägg har Svenska kommunförbundet i en rekommendation till kommunerna föreslagit dessa att tillämpa de normalgrunder som förbundet har utarbetat.

Frågan om bostadstilläggens skatterättsliga ställning har varit föremål för bedömning av riksskattenämnden, som funnit dem skattepliktiga. Med anledning härav har både kommunförbundet och De handikappades riksförbund hemställt att bostadstilläggen genom ändring i KL undantas från skatteplikt. Riksskatteverket har tillstyrkt framställningarna under förutsättning att reglerna om rätt till bostadstillägg fastställs enhetligt och helst av Kungl. Maj:t.

För egen del finner jag starka skäl tala för att kommunalt bostadstillägg till handikappade undantas från beskattning, särskilt med hänsyn till att bostadstilläggen till barnfamiljer och numera även bostadstilläggen till folkpensionärer gjorts skattefria.

Med anledning av riksskatteverkets invändning i fråga om de grundläggande reglerna om rätten till bostadstillägg vill jag erinra om att den rättsliga grunden för sådant tillägg torde vara lagen (1947: 523) om kommunala åtgärder till bostadsförsörjningens främjande. Enligt denna lag får kommun, om den finner det påkallat för att främja bostadsförsörjningen inom kommunen, ställa medel till förfogande för åtgärder som syftar till att nedbringa inom kommunen bosatta personers kostnader för anskaffande eller innehav av fullvärdig bostad. Kommunen får enligt lagen själv bestämma hur åtgärderna skall utformas. Den omständigheten att en kommun själv får bestämma förutsättningarna för ett kommunalt bidrag bör enligt min mening inte utgöra hinder för att skattefrihet medges. Jag vill i detta sammanhang erinra om att s. k. frivillig socialhjälp enligt 13 § lagen (1956: 2) om socialhjälp är skattefri trots att den meddelas enligt grunder som kommunen får bestämma eller, om sådana grunder inte fastställts, efter vad socialnämnden prövar erforderligt.

Jag föreslår därför sådan ändring av 19 § KL att kommunalt bostadstillägg till handikappade inte skall räknas till skattepliktig inkomst. Ändringen bör, i likhet med vad som gäller de kommunala bostadstilläggen till folkpensionärer, första gången tillämpas vid 1972 års taxering.

Existensminimum

Skattefrihet för existensminimum erhålls vid taxeringen genom bestämmeelserna om grundavdrag och extra avdrag för nedsatt skatteförmåga. Därvid gäller att det extra avdraget i existensminimifallen är

maximerat till 6 000 kr. jämte barntillägg. Enligt det skattesystem som gäller fr. o. m. den 1 januari 1971 kommer en viss olikhet att föreligga vid beräkning av högsta skattefria belopp i existensminimifall mellan familjer med en och med två inkomstagare. Har båda makarna inkomst, utgör det högsta belopp där skatt inte påförs 15 000 kr., nämligen summan av två grundavdrag om 4 500 kr. och extra avdrag om 6 000 kr. Om bara ena maken har inkomst, får han inte tillgodoräkna sig andra makens grundavdrag. I stället får han skattereduktion på 1 800 kr. Det betyder att han kan ha viss beskattningsbar inkomst — upp till ca 4 500 kr. — utan att skatt påförs. Det högsta belopp som vid taxeringen kommer att leda till att beskattningsbar inkomst inte uppkommer blir i detta fall 10 500 kr. eller summan av grundavdraget 4 500 kr. och extra avdraget 6 000 kr. I realiteten är emellertid denna person — även om han påförs beskattningsbar inkomst — på grund av skattereduktionen fri från skatt i ungefär samma utsträckning som två makar vilka båda kan tillgodoräkna sig grundavdrag.

Motsvarande gäller också i fråga om ensamstående med hemmavarande barn under 18 år där skattefritt minimum erhålls genom ett grundavdrag och skattereduktion på 1 800 kr. i stället för — såsom i det äldre skattesystemet — genom dubbla ortsavdrag/grundavdrag.

De skilda metoderna för beräkningen av högsta skattefria belopp i existensminimifallen för olika kategorier inkomstagare bör klarare komma till uttryck i KL. En ändring kan lämpligen ske i form av ett tillägg i åttonde stycket av punkt 1 av anvisningarna till 50 § KL. I lagrummet bör anges att, om den skattskyldige har rätt till skattereduktion enligt 2 § 4 mom. uppbördsförordningen (1953: 272), extra avdrag för ned-satt skatteförmåga i de fall som avses i nämnda stycke bör beräknas så att den beskattningsbara inkomsten inte blir större än att den beräknade skatten kommer att bortfalla genom skattereduktionen.

Det kan påpekas att förevarande fråga har en kommunfinansiell aspekt. Beloppsmässigt är den emellertid av ringa betydelse. Konsekvensen av att de skattskyldiga i de här aktuella fallen påförs beskattningsbar inkomst är att kommunen tillförs motsvarande antal skattekronor vid avräkning av kommunalskatt mellan staten och kommunen, trots att någon slutlig skatt inte debiteras. Denna konsekvens bör man enligt min mening acceptera, eftersom den står i överensstämmelse med vad som gäller skattereduktion för andra skattskyldiga.

Den föreslagna ändringen bör träda i kraft omedelbart men tillämpas först vid 1972 års taxering.

Hemställan

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att antaga inom finansdepartementet upprättat förslag till *lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)*.

Ärendet bör behandlas under riksdagens vårsession.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten